

אספרה שמך לאחי

• כ"ג אלול תשפ"ו •

פנינים בפרשת השבוע

נצבים-וילך

• אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם •

את הפרשה הזאת קוראים סמוך לראש השנה הקרב ובא עלינו לטובה, והפסוק מרמז שביום זה כלם מתייצבים לפני ה', כלם נפקדים, ובודקים כל אחד מה היו מעשיו במשך כל השנה איך התנהג בין אדם למקום ובין אדם לחברו, כל המעשים וכל המחשבות והרצונות, הכל בודקים בשמים, והתורה מעוררת אותנו להתפונן לקראת היום, וצריך לשוב גם מעברות שבינו לה' וגם מעברות שבין אדם לחברו, וכשחטא לחברו לא מספיק שעושה תשובה לעצמו אלא צריך לפייס את חברו, ולבקש ממנו מחילה, ורגיל מרן האדמו"ר מוויזניץ שליט"א לומר, שאמנם בשניהם צריך לחזור בתשובה גם כשחטא לה' וגם כשחטא לחברו, אף בזה צריך יותר למהר לפייסו ולבקש ממנו מחילה כי מי יודע מתי תמצא אותו שוב, ומי יודע אם יהיה לה הזדמנות לרצות אותו, אבל את ה' תמיד תמצא, וכתבו הפוסקים שלא ימתין עד יום הכפורים לבקש מחילה אלא יקדים עצמו למצוה לפני ראש השנה.

ומספר מעשה נורא כיצד הרש"ש ה"ה ר' שמואל שטרשון ז"ל מסר את נפשו עבור לרצות יהודי שפגע בו בשוגג, ומעשה שהיה שהגאון הרש"ש זצ"ל היתה לו קפת גמ"ח פעם הלוח ליהודי פשוט, סך מאה רובל כסף לזמן קצוב ובבוא זמן הפרעון נכנס האיש לבית המדרש ומסר את פרעון החוב להרש"ש, אמנם בהיותו שקוע בלמודו לא שם לבו לתשלום שקבל, ובטרדתו שם את שטר הפרעון בתוך הספר, כשבדק הרש"ש ספרי החשבונות הבחין שאותו לוח טרם פרע החוב וכיון שעבר זמן רב שלח לגבות החוב והלה טען שפרע חובו מזה זמן, הזמינו הרש"ש לדין תורה ומתוך כך יצא הקול בעיר שהלוח אינו רוצה לפרע והזמינוהו לדין תורה, והיה לו מזה בוזין גדול עד שנאלץ בנו הבחור לעזב את העיר מרב בשתו ממעשה אביו, והיה היום והרש"ש מצא את פרעון החוב בתוך הספר ומיד נזכר במעשה הפרעון ושלח להלוח ובקש סליחתו על הבוזין שנגרם לו, הלוח סרב למחול ואמר שבודאי יאמרו כי הרש"ש עושה זאת רק כדי להצילו מהבוזין, ולא יאמינו שאמנם פרע החוב בראות זאת הרש"ש ובהבינו שאין דרך אחרת לפייסו אמר להלוח, שיצוה לבנו הבחור לשוב לעירו והוא רוצה לקחתו לחתן לבתו, ובזה הוא מקוה שהקהל יוכח ויאמין לצדקת הלוח וכך היה שאותו בחור השתדף עם בתו של הרש"ש זצ"ל ומזה יש לנו ללמד

ב' דברים, א) לדון את כל אחד לכף זכות ב) עד כמה יש לטרח לפייס מי שפגעו בו שהרי הרש"ש טרח כל כך שהלה ימחל לו ולא יקפיד עליו.

ומי שמבקשים מונו מחילה, לא יהא אכזרי מלמחל, ואפלו אם חברו חטא כנגדו במזיד ובמרד, ואז מחלן לו למחל בשמים גם על מה שחטא במזיד, כי בשמים דנים מזה כנגד מדה, וכל המעביר על מדותיו מעבירים לו על כל פשעיו, ואם הוא לא ירצה למחל, גם לא ימחלו לו.

ספר הגאון רבי חיים שמואלביץ ז"ל במלחמת ששת הימים בשבתי במקלט הישיבה שהיתה בקו החזית בעת שפגזים מחרישי אונים רעמו בחלל האויר קלטו אזני שיח נכאים של אשה עלובה

בעלה זנחה אותה זה כעשר שנים והיא נותרה עגונה שבורת לב באותה שעה קראה אותה עלובה במר לבה רבונו של עולם אני סולחת ומנותרת לבעלי על כל הצער הבזיונות והפאב שהסב לי במשך כל השנים שהשאיר אותי לאנחות אנא סלח נא אף אתה רבונו של עולם לכל היושבים כאן במקלט על כל חטאיהם כשם שאני מוחלת בלב שלם לבעלי סיים רבי חיים אם נותרנו אנו יושבי אותו מקלט בחיים וזכינו להנצל מפגזי האויב הרי זה בעקר בזכותה של אותה עגונה אמללה שהעבירה על מדותיה ותרה ומחלה לפשעי בעלה זכותה הגדולה היא שעמדה לנו בשעות צרה והיא שהכריעה את הכף לחיים.

• אתם נצבים •

משה רבנו פנס את כל בני ישראל, ביום הסתלקותו מהעולם בשבעה לחדש אדר, כדי להכניס אותם בברית ה', לקבל עליהם את התורה, לא רק שכל אחד יקבל על עצמו, אלא כל אחד יהיה אחראי גם על יהודים אחרים שישמרו את התורה.

היהודים הם עם אחד, לא כמו אצל הגוים שאם אחד גנב או רצח, אין חבריו נענשים על כך, אלא החוטא בעצמו יקבל ענשו, אבל אצלנו אין הדבר כך, כי בני ישראל נמשלים לשה, כנאמר (ירמיה נ) שה פזורה ישראל, וטבעו של השה שיש לו רגישות יתרה שאם מקבל מכה באחד מאבריו, הוא מרגיש כאב בכל אבריו, לכן נמשלו עם ישראל לשה, אחד מהן חוטא כלן נענשים, אמר על כך רבי שמעון בר יוחאי משל לבני אדם שהיו יושבים בספינה, נטל אחד מהן מקדח, והתחיל קודח

תחתיו בחדרו הפרטי, אמרו לו חבריו; מה אתה יושב ועושה? אמר להם; מה אכפת לכם, הרי אני קודח רק אצלי! אמרו לו; הרי המים עולים ומציפין עלינו ובזה תטביע את הספינה. כן בני ישראל, כלם קשורים זה בזה, כל מה שיהודי עושה משפיע על כלם, וכמו שהדבר אמור לגבי ענשים, כן הוא, וכל וחמור לגבי דברים טובים.

ועל הדבר הזה פנסם פעת משה רבנו, שכל אחד יקבל על עצמו שמירת התורה לא רק עליו בלבד, שאם אחד יכול למחות באנשי ביתו שלא יעשו עברות ולא מחה, יהיה נענש על אנשי ביתו, ואם יכול למחות באנשי עירו ולא מחה, יהיה נענש על אנשי עירו, ואם יכול למחות בכל העולם פלו יהיה נענש על כל העולם פלו. ומספר על רבי אלעזר בן עזריה שהיה לו שכנה סמוך למקום מגוריו, ולשכנה הייתה פרה שהיתה מטילת ברשות הרבים בשפת עם רצועה על קרניה, באפן שאסרו חכמים לעשות כן, ולא מחה בה, ונחשב בשמים כאלו הוא בעצמו עשה כן, וכן שנינו במשנה (שבת פ"ק ה) פרתו של רבי אלעזר בן עזריה, הייתה יוצאה ברצועה שבין קרניה, שלא ברצון חכמים ועל אף שזה לא היה שלו אלא של שכנתו, כיון שלא מחה הרי נחשב כאלו הוא עצמו עשה כן, ואכזאכן רבי אלעזר בן עזריה חזר על כן בתשובה, והיה מתענה הרבה צומות עד שהשחרו שניו מפני צומותיו, וכל זה רק מפני שלא מחה.

• כל ישראל ערבים •

ובכן כיון שהיו בני ישראל ששים רבוא, קבל עליו כל אחד ערבות עצומה מאוד על כל תרי"ג המצוות, על כל הששים רבוא יהודים, והחשבון הוא כן, על כל מצוה בתורה קבלנו עלינו בשבועה, ארבעה דברים; א) ללמד. ב) ללמד. ג) לשמור [בלב, שלא ישכח]. ד) ולעשות. ועל כל ארבעה הללו, נשבענו; על כל מצוה בנפרד, ברוך אשר יקים. ושבועה שניה; ארור אשר לא יקים, שבועה שלישית - על כל התורה בכלל - ארור אשר יקים. שבועה רביעית - על כל התורה בכלל - ארור אשר לא יקים. ולפי החשבון ארבעה שבועות על כל מצוה ללמד, ושוב ארבעה שבועות ללמד, וכן לשמור, ולקיים, הרי על כל מצוה ששה עשר שבועות, וכסדר הזה נשבענו שלשה פעמים, הראשונה בהר סיני במעמד קבלת התורה, ושוב בערבות מואב כשהשביע משה רבנו את בני ישראל לפני מותו, והשלישית בכניסתנו לארץ ישראל בהר גריזים והר עיבל, הרי לנו שש עשרה כפול שלש, נמצא שנשבענו על כל מצוה ארבעים ושמונה שבועות, וכיון שקבלנו גם ערבות על כל בני ישראל יש להכפיל ארבעים ושמונה שבועות על תרי"ג מצוות כפול שש מאות אלה ושלש מאות אלהים וחמש מאות וחמשים, כמנזן בני ישראל שהיו במעמד. הרי לנו -

שעבר אחד מבני ישראל על אחת מהמצוות, חוץ מזה שהחוטא יענש על עוולו, גם כל ישראל ערבים זה בזה, שאם יעבר אחד מהם ויראה אותו חברו, ולא יענישו או יוכיחו עד שיקללנו או עד שיכנהו, יענש זה שיכול למחות על עוון חברו שעבר, נמצא שכל ישראל ערבים זה בזה.

ויש להוסיף גם את הערבות של הערבים, כלומה שאנו אחראים על כל בני ישראל, במי שביקללנו להשפיע עליו,

שיקיים את המצוות בעצמו, וגם שיהיה אחראי על אחרים, הרי יש להכפיל מספר הזה בשש מאות אלה ושלש מאות אלהים וחמש מאות וחמשים פעם, נמצא סך הכל 6

$$10718357055960000 = 48 \cdot 613 \cdot 603550 \cdot 03550$$

שאם אחד יראה את חברו שעבר עברה ולא מחה בידו תהיה אתה היכול למחות, מחיב, פדרך ערב להעניש גם את זה הישראל הערב, שראה חברו שעבר עברה, ולא מחה בו, ואם לא תעשה כן תהיה נתפש בעוונם.

ולא אתכם בלבדכם אנכי פרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת, כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני ה' אלקינו ואת אשר איננו פה עמנו היום, לא רק עם העומדים לפני משה פרת ה' את הברית ואת השבועה אלא גם עם כל הדורות העתידים להיות, כל הנשמות שעתידיים להולד השתתפו ונשבעו במעמד הזה.

• שבועת הגוף והנשמה •

המלך אנטונינוס שאל את רבנו הקדוש: כשהקב"ה ידון את האדם לאחר פטירתו על מעשיו שאינם טובים, הגוף ונשמה יכולים לפטר את עצמם מהענש, כיצד? גוף אומר: אני לא חטאתי, רק הנשמה חטאה, וההוכחה לכה שמיים שפרשה ממני, הריני מטל כאבן דומם בקבר, ואיני חוטא. וכמו כן הנשמה אומרת: הגוף חטא, שמיים שפרשתי ממנו, הריני פורחת באויר כצפור ללא שום חטא. אמר לו רבנו הקדוש; אמשל לך משל, למה הדבר דומה, למלך בשר ודם, שהיה לו פרדס נאה, והיה בו תאנים נאות שבפרו, והושיב בו שני שומרים, אחד חגר ואחד עור, אמר לו חגר לעור: תאנים נאות אני רואה בפרדס, בא והרפיני ונביאם לאכלם. רכב חגר על גבי סומא, והביאום ואכלום. אחר ימים, בא בעל פרדס. אמר להן: תאנים נאות היכן הן? - אמר לו חגר: כלום יש לי רגלים להלך בהן? - אמר לו סומא: כלום יש לי עינים לראות? מה עשה - הרפיב חגר על גבי סומא והעניש אותם כאחד. אף הקדוש ברוך הוא מביא נשמה וזורקה בגוף, וידן אותם כאחד.

לכן כשהשביע ה' את בני ישראל השביע גם את הנשמה וגם את הגוף, לנשמה אמר; פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם ה' אלקינו, כי הנשמה היא חלק רוחני ממש חלק אלוה-ממפל, ולזה אמר שהיא פונה ממעלתו הגדולה מעם ה' אלקינו, שהיא יורדת ממעלתה ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם, ולגוף שהוא חמר עכור, אמר פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה. ששרש הגוף תכונה רעה עפר מאדמה, ויטה אחר טבעו קרוב אליו הדבר מאד

• אליהו הנביא ספר; •

פעם אחת הייתי עובר ממקום למקום, ומצאני אדם אחד והיה מתלוצץ ומלעיג בדבריו, ובא פגגדי, ואמרת לי, בני, מה אתה משיב לאביך שבשמים ליום המשפט, על מה שאתה לא לומד תורה, אמר לי, רבי, יש לי דברים שאני משיב לאבי שבשמים ליום המשפט, אני אומר לו, בינה ודעה לא נתנו לי מן השמים, לכן איני

יכול ללמוד. אמרתי לו, בני, מה מלאכתך? אמר לי, ציד אני! אמרתי לו; בני, אם אין לך בינה, איך התלמדת להביא פשתן, ותקשרנו לעשות מצודות, ותשליכנו לים, ותעלה דגים מן הים? אמר לי, רבי, בזה נתנו בי מן השמים בינה ודעה! אמרתי לו, בני, ומה להשליך מצודות ולהעלות דגים מן הים נתנו בך בינה ודעה, דברי תורה שפתוב בה, כי קרוב אליה הדבר מאד, לא נתנו לך בינה ודעה? מיד היה מתאנח והיה מרים קולו והיה בוכה, ואמרתי לו, בני, אל ירע לך, אלא הרבה בני אדם עונים אותו תרוץ, אבל מעשה ידיהם מוכיחים עליהן, שיש להם בינה, ועל המתנהג בך הפתוב אומר, ובשו עבדי פשתים שריקות וארזים חורי (ישעיה "ט ט"). כלומר - העובדים בפשתים על הנהר. והפשתים שסורקים אותו ואורגין מהם מצודות דגים שהן עשויות חרין חורין יתבישו על שלא עסקו בתורה. וההסבר לכך כי אליהו הנביא הוכיח לו שיש באדם כוחות נסתרים אלא שצריך להוציא מהפך אל הפעל, והיהודי הזה חשב שאי אפשר עד שיפתחו לו מן השמים שכל חדש, ואמר לו אליהו שבזה השכל שיש לו, בזה השכל עצמו יכול לבוא לידי שלמותו, כמו בפרנסה, כשנולד אדם אין אנו יודעים במה יתפרנס, אף הדיח מוציא אל הפעל כל מיני התחכמויות כדי למצא את הפרנסה, קל וחמר לתורה ויראת שמים, שהרי כל אחד לפני שנוול מלמדים אותו את כל התורה, הרי בודאי שיכול בזה השכל שיש לו להוציא שלמותו לפעל, פתוב כי קרוב אליה הדבר מאד.

החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובהרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך

ה' יתברך נתן לנו בחירה, עצם הדבר הוא דבר נורא, בן אדם נצטוו לעשות כן ולא לעשות כן, ובכל זאת נשבר אדם לא נוהג כפי שהצטוו, הוא ממשיך בשגרת החיים כאילו לא ארע דבר, אמרו חז"ל בן אדם שחלילה גזל חטים, ועבר בזה על אסור גזל, כשהולך וזורע את החטים היה צריך להיות שלא יצמח, וכמו כן בשאר דברים שאדם עושה שלא כרצון ה', בכל זאת עולם כמנהגו נוהג, אלא שלבסוף יתן על כך דין וחשבון, אבל בשעת מעשה יש לנו בחירה, כי אם היה הסדר שמי שאוכל חמץ בפסח או שאוכל ביום כפור נכרת מיד, או שמי שעוסק בעסקו בשבת נופל מיד מהעגלה ומת לא היה בחירה, ועל זה נאמר (קהלת ט) מקרה אחד לצדיק ולרשע לטוב ולטהור ולטמא וגו' כי מקרה אחד לכל, וכאן ה' אמר לנו ובהרת בחיים למען תחיה, ופרש רש"י אני מורה לכם שתבחרו בחלק החיים כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלתי ומעמידו על חלק היפה ואומר לו את זה בחר לך, ועל זה נאמר ה' מנת חלקי וכוסי, אתה תומיק גורלי הנחת ידי על גורל הטוב לומר את זה קח לך.

• מצות הקהל •

ה' יתברך צוה אותנו שבכל שבע שנים, אחרי שנת השמיטה, כשקבר התחילה השנה ראשונה של השמיטה שלאחריו, ונקראת עדן שמיטה, כיון שעדן נהגים בה קצת דיני שביעית לענין אסור קצירה של ספיחים שצמחו בשביעית, והתורה צוה אותנו להקהל אחרי שנת השמיטה שעדן אין עסוקים בחרישה וזריעה, כי הברכה של שמיטה

עדן בתקפה, ולכן אין טרודים בעסקיהם, ופנויים לשמע את התורה, ובשנה זו עולים לרגל יותר מכל השנים, כי בכל שנה יתכן שיש אנשים שמפחדים לעלות לרגל, כי הם לוו כסף מחבריהם, ולא רוצים לפגש את נושיהם בירושלים, אבל במוצאי שמיטה, ששביעית משמטת את החובות לא יתיראו, ובחג הסוכות שזה הזמן שכל ישראל עולים לרגל ובאים להראות בעזרה. אלא שבכל רגל רק הגברים מחייבים לעלות אבל נשים פטורות, אבל במצות "הקהל" צוה ה' שיבואו אנשים נשים וטף, ביום הראשון של חל המועד סוכות, ואם חל בשבת עושים כן ביום שלאחריו, מפני בנית הבימה שאינו דוחה שבת, שהרי מכינים במה למלך שעומד עליה וקורא בספר תורה בחמש דברים באזני כל הקהל.

כיצד הוא קורא, תוקעין בחצוצרות בכל ירושלים כדי להקהיל את העם, ומביאים בימה גדולה של עץ ומעמידין אותה באמצע עזרת נשים, והמלך עולה ויושב עליה כדי שישמעו קריאתו, וכל ישראל העולים לחג מתקבצים סביביו, וכן הנכנס נוסט ספר תורה ונותנו לראש הנכנסת וראש הנכנסת נותנו לסגן, והסגן לכהן גדול, וכהן גדול למלך, כדי להדיר ברב בני אדם, והמלך מקבלו פשהו עומד, ואם רצה יושב ופותח ורואה ומברך בדרך שמברך כל קורא בתורה בבית הנכנסת, וקורא הפרשיות עד שהוא גומר, וגולל ומברך לאחריה בדרך שמברכים בבתי כנסיות, ומוסיף שבע ברכות ואילו הן, רצה ה' אלקינו בעמך ישראל וכו' מודים אנחנו לך וכו' אתה בחרתנו מכל העמים וכו' עד מקדש ישראל והזמנים, בדרך שמברכים בתפלה הרי שלש ברכות כמטבען, רביעית מתפלל על המקדש שיעמד וחיותם בה ברוך אתה ה' השוכן בציון, חמישית מתפלל על ישראל שתעמד מלכותם וחיותם בה הבוחר בישראל, ששית מתפלל על הפהנים שירצה הא-ל עבודתם וחיותם בה ברוך אתה ה' מקדש הפהנים, שביעית מתחנן ומתפלל בה כפי מה שהוא יכול וחיותם בה הושע ה' את עמך ישראל שעמך צריכים להושע ברוך אתה ה' שומע תפלה

המלך היה קורא בספר תורה מיחד שפתבו משה רבנו עליו השלום, והיה מנח בעזרה, והיו משתמשים בו לקריאה זו של מצות הקהל, וכמו כן לקריאה של הפהן גדול ביום הכפורים, ומספר תורה זו היו מביאים כל הספרי תורה, ופעם אחת היה מלך רשע ושמו אמון שהרבה אשמה ורצה לבטל את הקריאה של המלך במצות הקהל, כי לא רצה שישמעו "ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה" כי ימרדו בו על שהרבה פסלים ועבד להם, ולכן החביא את ספר תורה המיוחד הזה והכניסו ללשכה שהיה מנח שם הפסל, שלא היו בני אדם נכנסים אליו, עד שמלך בנו הצדיק יאשיהו, ובשמונה עשרה שנה למלוכו, כשחזק חלקיהו הכהן את בן דק הבית, מצא את ספר התורה הזה בלשכה כשהוציא את הפסל, ושלח לבשר את המלך שקבר התנאש ממנו, שחשב שנשרף או נקרע ונאבד, והכאיב לו מאוד אבדתו, והיה אצלו ענין גדול כשהתבשר שחזר אליו הספר תורה המיוחד, היתה לו בזה שמחה גדולה, שעל ספר תורה זו אמר הקדוש ברוך הוא למשה; בפרשה זו - לקח את ספר התורה הזה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' אלקיכם והיה שם בך לעד. הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו'.

מעשה היה גבר' יוחנן בן ברוקא, ורבי אלעזר בן חסמא שהלכו להקביל פני ר' יהושע בן חנניה בפקיעין, אמר להם; מה חדוש היה בבית המדרש היום? והם לא רצו לענות לו, מפני כבודו, ואמרו לו; תלמידך אני ומימך אנו שותים, כלומר וכי אתה בא לשאל תורה מפנינו, והרי אתה מורנו ומימך אנו שותים, שהתורה נמשלה למים! אמר להם; אף על פי כן אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש שבת של מי היתה? כלומר מי היה ראש הישיבה שדרש בשבת זו, אמרו לו; שבת של ר' אלעזר בן עזריה היתה, חזר ושאל אותם ובמה היתה הגדה היום, מה דרשו בהגדה, אמרו לו; בפרישת הקהל, שאל אותם ומה דרש אמרו לו במה שנאמר הקהל את העם האנשים והנשים והטף, ויש לשאל אם אנשים באים ללמד ונשים באות לשמע, טף למה באים? והרי הטף לא מבינים כלום במה שיאמר המלך, והשיב פדי לתן שכן למביאיהם שהאב והאם המביאים את טפם לשמע תורה 'קבלו שכן על כן, אמר ר' יהושע לתלמידיו מרגלית טובה היתה בידיכם ובקשתם לאבדה ממני?! ומדוע להתפעל כל כך מאמרה זו וקרא לה מרגלית טובה לפי שהיא שיכת במיחד אליו, והתרעם על שבקשו לאבדה ממנו, פי הרי רבי יהושע זכה לזה בעצמו, שהיתה אמו מוליכה אותו בעריסתו לבית הפנסות פדי שיתדבקו אצלו בדברי תורה, פי אפלו יונקי שדים כששומעים דברי קדושה יש להם בזה תועלת רוחני, ויש 4 בזה שכן למביאיהם שיהיה להם נחת רוח שילמדו ויגדלו פראוי.

• ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא •

מספר על הרה"ק רבי ברוך"ל ממזבז' שפעם התפרץ אליו נכדו הקטן מתפח בבכי, משום ששחק עם חברו במחבואים, אף הנה חלפו כמה שעות שאני נחבא ואף אחד אינו מחפש אותי, לשמע דבריו התפח אף הסבא בבכי סוער, הלא אף הקדוש ברוך הוא בוכה במסתרים מדוע לא מחפשים אותי, כתוב ואנכי הסתר אסתיר פני, למה הוא מסתתר מפנינו אם לא בשביל שנחפש אחריו, כמו שכתוב ובקשתם משם את ה' אלוקיך ומצאת פי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך, אמור ה' אם תבקשו אותי תמצאוני השם יתברך יזכנו ולא יסתיר מאתנו לא את פני רחמי ולא את הסתר פני הגאולה אמן בן יהי רצון

• הסתר אסתיר •

כידוע שבזמננו מתקנים הפסוק הזה שיש הסתר פנים, אין שום גלויים, אם בזמנים שעברו היו רואים דברים המראים

בחוש את הנהגת ה' היו רואים דברים שהעידו שיש שכן וענש, שיש השגחה, היום הפל בהסתרה, בודאי שגם בזמננו מי שרק רוצה לראות רואה, על כל צעד ושעל, בין בדברים פרטיים, ובין בדברים כלליים, בכל זאת המצב כיום הוא שהחשף יכסה ארץ, אין לנו נביאים שיגידו לנו את דבר ה', אין לנו אורים ותמים לשאל, גם בת קול לא שומעים, וגם שאר גלויים שהיו מלפנים כבר אין בזמננו, ולא זו בלבד אלא גם דברים מפורשים שכתוב בתורה ומבאר בדברי רז"ל לא רואים בזמננו למשל מה שאר, ענין פרת ומיתה בידי שמים כשאדם עבר עברה שחייבים עליה פרת כגון שאכל ביום כפור או אכל חמץ בפסח וכדומה, היה מת ממש קדם חמשים שנה. ואם היה חייב מיתה בידי שמים היה מת ממש קדם ששים שנה ולפעמים היה מת מיד, אבל בדורות אלו לא רואים את זה והכל נכלל בהסתרה פנים, ואמרו חז"ל שאצל כל יהודי מתקנים הפסוק הזה שיש לו הסתר פנים וכל מי שאין לו הסתר פנים 6 סימן שאינו יהודי, וכמו ששלמה המלך בקש מה' כשבנה את בית המקדש שאם יבוא נכרי לבקש ממך דבר תתן לו אפלו אם לא מגיע לו, אבל יהודי תן לו לפי מעשיו.

אמנם עצם הדבר שיש הסתרה זה דבר קשה, אף יש לדעת שזה בעצם בשורה טובה עבורנו, שכל אחד ידע ששומע חלילה זמן של חשף וערפל, לא יטעה לומר שחלילה ה' עזב אותנו, פי לא יטש ה' את עמו, זה רק הסתר, כלומר ה' נמצא כאן, ה' רואה, ה' משגיח, ולא זה בלבד אלא גם עושה ויעשה לכל המעשים, ואין שום מקרה, פי כל מקרינו נסים, אלא שה' מסתיר עצמו, וזה נראה פאלו חלילה זה עשה וזה עשה, או שפאלו נעשה לבד, ומובא על זה משל דמהפצל שם טוב ז"ע משל למלך שעשה סביבו מחצות רבות, אבל לא היו אלו מחצות אמיתיות רק באחיצות עינים שנדמה לעין הרוואה פאלו יש מחצות זו לפנים מזו וגם סבוב נהרות וגם חילות רבים מבהילים, וגם דבים ואריות, ושאר חיות מבהילים והכל עשה פדי שיראו ויפחדו מלגשת אליו, אמנם המלך הוא נורא, ומלכותו מושלת בכל, ואור פניו מאיר בכל העולמות, ובבדוד מלא את הארץ, אף אין רואים ומרגישים בכה, פי הכתלים והסוככים הם מסתירים את פני המלך באחיצות 8 עינים, אף הן האהוב ידע ועובר את הפל עד שמגיע אל המלך ואז רואה שהפל אחיצות עינים.

ואדרבה דוקא בזמנים הקשים, דוקא בזמן שנראה כל כך חשוך ה' נמצא אתנו יותר, ככתוב בספר תהלים; אלקים לנו מחסה ועז עזרה בצרות נמצא מאד, לומר שבעותותי הצרה

2. חגיגה ג.

3. משך חכמה

4. המעיין הנובע בשם הבית ישראל.

5. ליקוטי אמרים אגרת התשובה פרק ד'

6. חגיגה ה'

7. דגל מחנה אפרים בהפסדת כי תבוא

8. ומבחוץ נשמע כרוזים מכריזים; כל מי שיבא אל המלך יתן לו המלך עושר וכבוד, ויזכה להיות שר אצלו, עומד בהיכלו, אך הנסיון הוא גדול, ומי הוא שאינו רוצה בזה באמת, אז רק כשכא לחומה ראשונה ורואה כמה ארכה וגבהה ושאר דברים המבהילים נסוג לבבו אחור, ויש מי שמתגבר והולך כמה חומות זו לפנים מזו, וכשמגיע שם יש לו פיתוי חדש למונוע מללכת הלאה, שיש שם שרים נכבדים ממונים מאת המלך, המפזרים ממון רב למי שהצליח לבא לפנים מן החומות הראשונות, וכאשר רואה שיש לו כל הון יקר, ואוצרות ממון, הרי הוא נסוג אחור מלהמשיך בדרכו, אף על פי שראה כבר הצליח והולך כמה חומות ונהרות, והכל הוא רק אחיצות עינים שאין שם פגע רע ואין מים ואין חומה מכל מקום אחר אשר כל חומה וחומה גבוהה ורחבה מראשונה ואימה, כדי להבהיל יותר שלא יקרב כל מי שירצה אל המלך הרי הוא מתיאש, אבל בן המלך אשר מעיו המו אל אביו, וגם רחמי האב על הבן לקרב אותו לאור פניו, שיזכה להתענג באור פני מלך חיים נצחיים תמיד, ומאור פני המלך, כי מי שזוכה לראותו אזי זיו פניו מבהיקים ומאירים בכל העולם, וממנו יגורו כל יושבי תבל ושוכני ארץ, כמו בפני המלך בעצמו, ורשות בידו להמית ולהחיות, לאסור מלכיהם בזיקים ולפתוח ולהוציא אסורים חפשי, בכח אור פני המלך ובודאי בן המלך כח האב בבנו בחכמה, וכשכא לחומות ולנהרות וחילות ודובים וכל המבהילים ומסתירים את פני המלך, תמה

הרי הוא נמצא מאוד יותר ממה שנמצא בזמנים הנעלים והגבוהים, כי בזמנים אלו של צרה אנו נצרכים יותר למחסה ועז, ובפועל בפתח הצרה ידענו שהוא נמצא מאוד עמונו.

♦ מצות כתיבת ספר תורה ♦

מצות עשה על כל איש ואיש מישראל לכתב ספר תורה לעצמו, שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, כלומר כתבו לכם תורה שיש בה שירה זו ואף אם הניחו לו אבותיו ספר תורה בירשה, מצוה לכתב ספר תורה בעצמו, ואם כתבו ממש בידו הרי הוא כאלו קבלה מהר סיני, ואם אינו יודע לכתב, ישכר סופר שיכתב לו, ואם שכר סופר לכתבו והגיה אפלו אות אחת שהיה מטעה, הרי הוא כאלו כתבו בלוי.

ומעשה שמספר בשם הר"ר שריא גאון ז"ל, מעשה שהיה בפניו עשיר מפלג והיה לו ספר תורה שהיה כתב ידו של עזרא הסופר. ולהעשיר הזה היו לו שני בנים. ולאחר פטירתו היה מחלקת גדול בין הבנים היורשים, מחמת שכל אחד מהם רצה לזכות לקחת את הספר תורה הזה, והיה עדיף לכל אחד לקבל את הספר תורה מלקחת כל כסף וזהב שבעולם. והציעו טענותיהם לפני יודעי דת, ויצא הפסק דין שהחלקה תהיה ביניהם על פי הגורל, ומי שיזכה בגורל הספר תורה שיהיה לו, והטילו גורל ביניהם וזכה האחד בהספר תורה ושמו שמוחה גדולה מאוד. והיה בעיניו כמוצא שלל רב.

ולהאח השני היה לו יסורים גדולים כי אף שלקח פנגדו הרבה כסף וזהב, כל זה אינו שווה לו מגדל תשוקתו להספר תורה הזה.

והיה שם בהעיר הנ"ל מומר אחד ובראותו כל זאת מאוד חרה אפו על היורש הזה, שהסכים לאבד הון רב בעד ספר תורה אחד. ועשה המומר דבר נורא מאוד, הלך והחליף את מלבושיו כדי שלא יכירוהו. והלך להבית הנסת אשר היה שם הספר תורה הזה. והתחבא שמה באיזה זווית עד הערב וכאשר הלכו כל האנשים לביתם הוציא המומר הזה את הספר תורה מנרתיקו ומצא כתוב; ועבדתם את ה' אלהיכם וברו את לחמך וגו' והרשע הזה ברשעתו מחק את הע' מן ועבדתם וכתב א' במקומו ופסל את הס"ת בחרוף וגדוף גדול ר"ל. ודבר זה לא נתודע לשום אדם. ולאחר כמה ימים נודע הדבר שיש טעות כזה בהס"ת הזה. והנה היורש הזה שהספר תורה נפל בגורלו היה לו צער גדול בשמעו מזה. ומגדל היסורים ודאגה, נחלה מאוד כי אמר אף שיכולין לתקן הטעות הזה אבל לא יהיה נקרא ספר תורה של עזרא הסופר. ואז בא אליו אביו בחלום הלילה וספר לו את כל המאורע וצוה לחפש תחת השלחן ושם נמצא עין של המומר, אשר יקיים בו עין תחת עין, ועוד אמר לו אביו אשר הספר תורה לא יתקן שום אדם, כי כן יצא הפסק מהב"ד של מעלה אשר עזרא הסופר בעצמו יתקן את הספר תורה שלו וכן היה כאשר אמר אביו.

עצמו למאוד, מה זה מלך רחמן כמותך כרחם אב על בנים תסתיר עצמך בהסתרות כאלו ואני אנה אני בא, וצועק; אלי אלי למה עזבתני, ובכח לבבו הבוער והנשבר לבא אל אביו מוסר עצמו ודוחק עצמו בכח לדלג על החומות ונהרות ומפזר כל הונו לחיילות הסובבים שמה, ובראות אביו געגועיו ומסירות נפשו ושועתו עלתה באזני אביו המלך והסיר האחיזות עינים הללו, וירא כי אין שום חומה ולא שום מסך מבדיל רק ארץ מישור וגנות ופרדסים והכלי עונג ומשרתי המלך עומדים בלבושי יקר וכל מיני מזמרים עומדים והמלך יושב על כסא מלכותו והארץ האירה מכבודו, וירא ויפול על פניו ויאמר אהה אדוני המלך אבי ומלכי מה זאת ומה זה אשר הסתרת פניך ממני הסתרת פניך הייתי נבהל, מחיילותיך ומחומותיך ושאר דברים המבהילים אותי וכמעט אשר אבדתי, ויאמר המלך קום בני חביבי ויושט לו את שרביט הזהב אשר בידו ויחזקהו וילבישהו הודו ואורו ולבושו וכתרו נתן בראשו ויאמר לו לא למענך ועליך עשיתי את כל זאת רק למען נסותך ולדעת את אשר בלבבך יראתך ואהבתך אלי ועתה בני אהובי עבור בכל העולם והנה מהודי נתתי עליך ואורי על פניך מאירים ולבושי תלביש וכתר יתן בראשך למען דעת כל עמי הארץ כי בני אתה, והסתרות והפחדים הכל אשר ראית המה שלא יקרבו אלי שונאין אשר אינם רוצים בטובתך והמגדילים עליך והמלשינים עליך ואינם רוצים במלכותך והמה רוצים לירש את מלכותך כי יודעים הם כל זמן שאתה חי מלכותם לא יכון בידם לכן אם יבואו לפני ילשינו עליך במעשים הכעורים אשר הלכת עמם ואחרי עצתם בבית המשתה וכמעט היית בכל רע לולא שמעתי עד כה לעצתם הרעה להדיחך ממני והם ישלטו במלכותי ועתה בני אל תירא ואל תיחת כי אורך אורי ומלכותי בכל משלה לך היא ולך ישתחוו כולם אחרי שובך אלי ואחרי ראותי געגועיך אלו והם לא יבואו לפני לראות את אור פני כי לא יוכלו מפני גודל המחיצות והסביבים והפחדים המבהילים וכטוב בעיניך תעשה מהם כל גוי וממלכה אשר לא יעבדוך וצורת עד רדתה והנמשל מובן.

9. אוהב ישראל - ליקוטים חדשים - פרשת ברכה

עיצוב ועימוד: בהירות

b65271000@gmail.com

ניתן להשיג בטל': 053-314-1925

ובמייל: wa052052@gmail.com